

T. Európai Ombudsman részére

email: rosita.hickey@ombudsman.europa.eu

Tárgy: panasz

Tisztelt Ombudsman Asszony!

Alulírott **Másság Alapítvány** (székhelye: 1034 Budapest, Pacsirtamező utca 36. fszt. 2/a., képviseli: Dr. Muhi Erika ügyvezető kurátor és **Hátrányos Helyzetű Családok Országos Egyesülete** (székhelye: 4466 Tímár, Szabadság út 127., képviseli: Glonczy László elnök) az alábbi panasszal fordulnak a T. Ombudsman Asszonyhoz:

A vitatott magyar hatályos jogszabályok

Magyarország Alaptörvényének tizenötödik módosítása, mely 2025. április 15. napján lépett hatályba, az alábbi, dőlt betűvel szedett mondtattal egészítette ki a XXVII. cikk (1) bekezdését:

"(1) Mindenkinek, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén, joga van a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához. A tartózkodási hely szabad megválasztásához való jog gyakorlása nem járhat Magyarország helyi közösségei önazonosságához való alapvető jogának sérelmével."

Ezzel a „helyi önazonosság” alapjog lett, mely lehetővé tette a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény megszületését, mely 2025. július 1. napján lépett hatályba, míg a végrehajtási rendelete, mely a részletszabályokat tartalmazza, 2025. augusztus 1. napjától hatályos.

A törvény preambuluma szokatlanul hosszan, 17 bekezdésen át fejtegeti a jogalkotó célját, mely szerint **a helyi közügyek közül az egyik legfontosabb a helyi önazonosság megőrzése és védelme, amelyhez e törvénnyel markáns eszközöket kapnak a helyi közösségek, annak érdekében, hogy megvédjék a helyi társadalom életformáját, hagyományait, szokásait, rétegződését.** A jogalkotó szerint a helyi önazonosságot azon tényezők befolyásolják negatívan, amelyek a társadalmi fejlődés szempontjából nem tekinthetők szerves fejlődésnek, és abból a település saját erőforrásai kimaradnak, vagy e folyamat során azok kimerülnek. Ilyennek tekinthető kiemelten az a jelenség, amikor a településre nagyszámú lakos vagy ingatlanvásárló költözik be, és ez a település honos lakossága és a betelepülők között érték- és érdekkülönbséget okoz.

A törvény szövege is elismeri, hogy a helyi közösség kollektív joga és az amögött húzódó közérdek összeütközhet az egyének alanyi jogaival, ezért annak érvényre juttatása során számos esetben kell más jogot a szükséges mértékben korlátozni, különösen a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát, valamint a tulajdonhoz való jogot. **A korlátozásnak azonban feltétlenül szükségesnek, arányosnak és megfelelő mértékűnek kell lennie. Bár további egyértelmű alapelv, hogy ezen törvény adta jogvédelmi eszközöket indokolatlan megkülönböztetés nélkül, az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kell alkalmazni, a törvény nyomán gomba mód született helyi rendeletek ezen alapelveknek teljes mértékben ellentmondanak.**

Helyi rendelet alkotásával kétféle jogvédelmi eszközt alkalmazhatnak a helyi önkormányzatok, az egyik az úgynevezett dologi-, a másik a személyi jogvédelmi eszköz, melyek közül többet is lehet egyszerre alkalmazni.

Dologi jogvédelmi eszköz, melyet az ingatlannal kapcsolatos jogügyletek esetében lehet alkalmazni az elővásárlási jog biztosítása, mely az egyéb jogszabályok alapján fennálló elővásárlási jogot megelőzik, és egyébként a magyar államra, és a bevett egyházakra nem vonatkozik. Az elővásárlásra

jogosultak sorrendje: 1. az önkormányzat, vagy annak meghatározott gazdasági társasága, 2. az ingatlannal határos telkek tulajdonosai, 3. a településen ingatlan tulajdonnal rendelkezők. A jogszabály hatálya alá tartozik a termőföldön kívül bármely ingatlan.

Az ún. személyi jogvédelmi eszközök a településre való beköltözés esetében alkalmazhatóak, ilyen a lakcímbejelentés tilalma vagy feltételhez kötése, továbbá a betelepülési hozzájárulás. A helyi rendelet előírhatja tehát, hogy a betelepülő valamely „észszerű” előzetes feltételnek feleljen meg, vagy a közösség önazonossága szempontjából lényeges, vagy a közösség javát szolgáló észszerű kötelezettséget teljesítsen, vagy közérdekű kötelezettségvállalást tegyen. Nagyon fontos tényező még, hogy az egyedi döntés meghozatala előtt előírható egy személyes meghallgatás is, valamint a rendeletben a méltányosság feltételei is meghatározhatóak.

Abban az esetben, ha a betelepülő ingatlanszerzése a helyi előírások megsértésével történt, akkor a jogügylet semmis. Azaz bárki, határidő nélkül megtámadhatja azt a bíróságon, míg a lakcímbejelentéssel összefüggő jogellenes betelepülés esetén a lakcímbejegyzést törölhetik, és bírság is kiszabható. A fent körülírt korlátozások alól mentességet élvez az, aki hozzátartozója a településen ingatlan tulajdonnal vagy lakóhellyel rendelkező személynek; aki a településről származik; aki, vagy hozzátartozója tíz éven belül legalább egy évig a településen élt; aki munkavégzés miatt él a településen; vagy lakáscélú állami támogatással vesz ingatlant.

Példa néhány rendeletről:

Rajka községben a betelepülő számára lakcím csak azzal a feltétellel létesíthető, ha a betelepülő hitelt érdemlően igazolja, hogy **büntetlen előéletű**, ingatlant pedig csak az szerezhetsz, aki az önkormányzata részére **1.500.000,- Ft-os betelepülési hozzájárulást** megfizet.

Nem létesíthet **Pilis Város** közigazgatási területén található ingatlan vonatkozásában lakcímet az, **aki a magyar nyelvet nem érti és nem beszéli; az a büntetett előéletű személy**, akit a bíróság emberölés, emberrablás, emberkereskedelem és kényszermunka, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, kábítószer-kereskedelem vagy kábítószer birtoklása elkövetése miatt jogerősen elítélt; az ezeken túli túli bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélt, büntetett előéletű személy, aki a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól még nem mentesült, a mentesülés bekövetkezéséig; az, akit a Képviselő-testület, Pilis Város Polgármestere vagy Pilis Város Jegyzője jogerősen **bírsággal sújtott és a bírságot megállapító jogerős határozat alapján a bírságot nem fizette meg**; vagy aki a bírságot megállapító jogerős határozat alapján a bírságot megfizette, de a bírság megfizetésétől számított egy év még nem telt el; az, aki a kérelem benyújtásakor **nem rendelkezik legalább egy éve folyamatosan fennálló társadalombiztosítási jogviszonnyal; az, aki a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik legalább egy éve folyamatosan fennálló munkaviszonnyal vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal**, ideértve a gyermekgondozás-nevelés miatt igénybevett családtámogatási ellátásokat is; **az, aki a kérelem benyújtásakor nem tudja igazolni, hogy rendszeres, a minimálbért elérő jövedelemmel rendelkezik**; az, aki, vagy akinek a tulajdonában vagy vezetésében álló gazdasági társasága a kérelem benyújtásakor szerepel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóhiányosok, hátralékosok, végrehajtás alatt állók adatbázisában; **az, akit a Képviselő-testület – mérlegelési jogkörében meghozott döntésével – a rendelkezésére álló információk birtokában, a betelepülő személy ismert előélete alapján, a betelepülő személy személyes meghallgatását követően a közösségi együttélés szabályainak betartására alkalmatlannak tart.**

Taktaharkány csak olyanok beköltözését engedélyezi, **akiknek van érettségijük vagy valamilyen szakképzettségük**, és kifizetnek 50 ezer forint betelepülési hozzájárulást.

Nem létesíthet lakcímet Sátoraljaújhely településen található ingatlanon az a személy, aki büntetett előéletű; akinek köztartozása van; aki nem rendelkezik legalább érettségi bizonyítvánnyal vagy középfokú szakképesítést tanúsító okirattal; és az sem, aki a kérelem benyújtását megelőző 2 évben nem rendelkezik legalább 365 nap biztosított jogviszonnyal.

Jogi állásfoglalás

Az ügyben a magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes¹ 2025. november 3. napján kelt figyelemfelhívással² élt. Ezen dokumentum leszögezi, hogy a biztoshelyettes a mandátuma zárása miatt nem vállalkozhatott arra, hogy valamennyi vizsgálati eszközzel és teljes mélységében elemezze a kialakult helyzetet, azonban hivatásbeli és erkölcsi kötelességének tartotta, hogy határozott jelzéssel éljen a döntéshozók és a társadalom felé. Az általa kiadott felhívás megállapította, hogy a fent körülírt törvény alapján kirajzolódó helyi gyakorlatok komoly alapjogi kockázatokat hordoznak: „A települési önkormányzatok által alkotott rendeletekben megjelenő, sokszor önkényes és megfélemlítő feltételek sértik az emberi méltósághoz való jogot és a jogbiztonság követelményét, korlátozzák a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogot, valamint a tulajdonhoz való jogot. E szabályok számos esetben alkalmasak arra, hogy a roma közösségek tagjaival szemben közvetett hátrányos megkülönböztetést valósítsanak meg. Álláspontom szerint a helyi önkormányzatok védelmére hivatkozva elindult gyakorlati jogalkalmazás alkalmas arra, hogy a helyi társadalmi békét fenyegetse, mert hozzájárulhat az etnikai, vallási vagy más törésvonalak mentén kialakuló feszültségek fokozódásához. A jogállamiság elve és a diszkrimináció tilalma megköveteli, hogy a jogalkotó és a jogalkalmazók a nemzetiségi közösségek jogait kiemelt védelmet élvező alkotmányos értéknek kezeljék. Elfogadhatatlan, hogy a helyi önkormányzatok védelme, mint hivatkozási alap a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjainak kirekesztéséhez vezessen. A szabályozás jelen formájában közvetett diszkriminációt és súlyos alapjogi visszaeséseket eredményezhet, amelyek nemcsak a roma közösségeket, hanem szélesebb társadalmi rétegeket is hátrányosan érintenek. Felhívom a jogalkotó és az illetékes állami szervek figyelmét arra, hogy az alapjogok sérelmének veszélyét hordozó szabályozási és önkormányzati gyakorlatok mielőbbi korrekciója elengedhetetlen a jogállamiság, az egyenlő bánásmód és a nemzetiségi jogok érvényesülése érdekében, ezért javaslom a hivatkozott szabályozás soron kívül történő alapjogi felülvizsgálatát és módosítását, szükség esetén hatályon kívül helyezését.”

A fentebb kiragadott példákban is jól látható, hogy az egyenlő bánásmód betartásának formális követelménye ellenére a törvény alapján elfogadott rendeletek a kizárás következetes mintázatait mutatják, aránytalanul sújtva a roma közösségeket, az alacsony jövedelmű csoportokat és a nem magyar állampolgárokat. A törvény megkönnyíti az önkényes kizárást, a jelentős összegű letelepedési hozzájárulások és az oktatási követelmények bevezetésével aránytalan terheket ró a már amúgy is strukturális szegénységgel küzdő roma családokra, az ilyen kirekesztő intézkedések legitimálásával megerősíti a térbeli szegregációt és aláássa a társadalmi integrációt. Az ingatlanügyletek visszamenőleges hatályú érvénytelenítésének lehetővé tételével jogbizonytalanságot teremt és veszélyezteti a tulajdonhoz való jogot.

Egyértelmű minta rajzolódott ki: amint egy önkormányzat bevezet egy helyi identitás-rendeletet, a szomszédos önkormányzatok hajlamosak követni a példát, ami versenydinamikát teremt. Ennek kumulatív hatása az, hogy azok a családok, amelyek nem tudják teljesíteni az előírt feltételeket – vagy amelyek nem mennek át a településrendezési eljárások részeként bevezetett személyes interjúkon –, nemcsak az egyes városokból, hanem egész régiókból is kizáródnak. Már most, mindössze pár hónappal

¹ Magyarországnak egy önálló ombudsmanja van, akinek egyik helyettese ügyel a nemzetiségek, másik helyettese pedig a gyermekek jogaira. A két helyettes jogköre korlátozott, jogukat a felettesükön keresztül gyakorolhatják.

² Figyelemfelhívás - A helyi önkormányzatok védelméről szóló 2025_1.pdf

a törvény hatálybalépése után, azonosítani lehet a térképen azokat a területeket, ahonnan az ilyen családok gyakorlatilag kiszorulnak. **Jelenleg³ 130 település rendelkezik ilyen rendelettel, de a számuk dinamikus módon növekszik.**

Talán a legproblematisabb elem a személyes interjú bevezetésének lehetősége, amely az „arckontroll” egy formája. Ez a rendelkezés, amely a rendeletek túlnyomó részében szerepel, azt jelenti, hogy még ha minden más feltétel teljesül is, a helyi testület a kérelmező szubjektív értékelését követően is megtagadhatja a kérelmet. Az ilyen eljárások eredendően önkényesek, kiszámíthatatlanok és összeegyeztethetetlenek az emberi méltóság és a jogbiztonság elveivel. Az önkényességet tovább súlyosbítják a számos rendeletben megtalálható úgynevezett „méltányossági záradékok”, amelyek lehetővé teszik a helyiek számára, hogy tartózkodási engedélyt adjanak ki akkor is, ha a rendeletben foglalt feltételek nem teljesülnek. Ez a széleskörű mérlegelési jogkör utat nyit a diszkriminatív döntéshozatalnak, a törvény következtelen alkalmazásának, és a korrupciónak.

Bár ezek közül a rendeletek közül egyik sem utal kifejezetten nemzetiségre vagy etnikai hovatartozásra, a gyakorlatban úgy vannak kialakítva, hogy egy jól meghatározott társadalmi és etnikai csoport kizárását eredményezzék egész régiókból. Magyar kontextusban ez elsősorban a roma kisebbséget érinti, amely az ország legnagyobb nemzeti kisebbsége. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) esetjogában többször is elismerte, hogy a roma közösségek különösen kiszolgáltatott csoportot alkotnak, amely történelmileg folyamatos diszkriminációnak volt kitéve. Magyarországon a romák aránytalanul nagy számban képviseltetik magukat a mélyszegénységben élők között, és a régóta fennálló lakhatási és oktatási szegregáció miatt alacsonyabb iskolai végzettséggel és magasabb munkanélküliségi rátával rendelkeznek. Ezzel a háttérrel a látszólag semlegesnek tűnő feltételek – mint például az oktatás, a foglalkoztatás, a pénzügyi hozzájárulások követelményei – méltánytalanul kedvezőtlen hatással vannak a már eleve társadalmilag és gazdaságilag marginalizált roma családokra. Az új jogszabály, valamint az annak alapján elfogadott önkormányzati rendeletek gyakorlatilag teljes régiókból zárják ki a roma közösségeket. Ennek eredményeként a roma családok az ország korlátozott részeire korlátozódnak, ami elérhetetlenné teszi a társadalmi mobilitást, és tovább erősíti a lakhatási szegregáció mintáit.

Mint ilyenek, ezek a rendeletek közvetett diszkriminációt jelentenek, amely ellentétes az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkével (megkülönböztetés tilalma), a 2000/43/EK irányelvvel (faji egyenlőségről szóló irányelv, 3. cikk (1) bekezdés h) pont), valamint Magyarországnak az Emberi Jogok Európai Egyezménye (8. és 14. cikk, 12. jegyzőkönyv) és a faji megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény (2–3. cikk) szerinti kötelezettségeivel.

Az Európai Parlament 2022. októberi állásfoglalásában súlyos aggodalmát fejezte ki a szegregált roma telepeken uralkodó körülmények miatt, hangsúlyozva, hogy azok összeegyeztethetetlenek az uniós szerződésekkel, az Európai Unió Alapjogi Chartájával – különösen annak 21., 34. és 45. cikkével –, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményével (8. és 14. cikk, 12. jegyzőkönyv). A helyzet sérti a Magyarországra kötelező érvényű nemzetközi kötelezettségeket is, beleértve a faji megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményt (ICERD, 2–3. cikk) és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát (ICESCR, 11. cikk), amelyek tiltják a faji szegregációt és garantálják a megfelelő lakhatáshoz való jogot.

A diszkriminatív hatás nem korlátozódik az etnikai hovatartozásra. A törvény mentességei – például azok, amelyeket azoknak a személyeknek biztosítanak, akiknek a származási helye az önkormányzat, vagy akik a lakosok vagy az ingatlanulajdonosok rokonai – formálisan semlegesek, de aránytalan

³ <https://e-ingatlanugyvedek.hu/helyi-onazonossag-vedelmerol-szolo-rendeletet-alkalmazo-telepuelesek-listaja>

előnyben részesítik a magyar állampolgárokat. Más tagállamok uniós polgárai ritkán rendelkeznek ilyen kapcsolatokkal, ezért szisztematikusan kizárják őket a mentességek előnyeiből. **Ez közvetett diszkriminációt jelent állampolgárság alapján, és ellentétes az EUMSZ 18. cikkével (az állampolgárságon alapuló megkülönböztetés általános tilalma) és az EUMSZ 21. cikkével (az uniós polgárok szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga). Ellentmond a 2004/38/EK irányelvnek („Polgári Jogokról szóló Irányelv”) is, amely megtiltja a tagállamoknak, hogy állampolgárság alapján korlátozásokat vezessenek be a szabad mozgás és tartózkodás gyakorlására.**

Az Állampolgári jogokról szóló irányelv 22. cikke értelmében a tagállamok csak akkor vezethetnek be területi korlátozásokat a tartózkodási jogra vagy az állandó tartózkodási jogra vonatkozóan, ha ezek a korlátozások a saját állampolgáraikra is ugyanúgy vonatkoznak. A 27. cikk értelmében a tagállamok az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgását és tartózkodását csak közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból korlátozhatják, és az ilyen intézkedéseknek kizárólag az érintett személy személyes magatartásán kell alapulniuk. Az irányelv kifejezetten tiltja a kizárólag korábbi büntetőjogi ítéleten alapuló korlátozásokat is (27. cikk (2) bekezdés).

Továbbá az EUMSZ 63. cikke tiltja a tagállamok közötti tőkemozgás minden korlátozását, beleértve az ingatlanszerzést is. Az Európai Unió Bírósága következetesen úgy ítélkezett, hogy az uniós polgárok ingatlanvásárlási, -eladási vagy egyéb módon történő átruházási képességét korlátozó nemzeti vagy helyi intézkedések e rendelkezés hatálya alá tartoznak (lásd többek között a Bizottság kontra Magyarország, C-235/17. sz. ügyet, amely a mezőgazdasági földterületek megszerzésére vonatkozó korlátozásokról szól). **Azzal, hogy az önkormányzatoknak elsőbbségi jogot biztosít a vételre az ingatlanügyletekkel szemben, és rendelkezik a helyi identitásról szóló rendeletek megsértésével megkötött szerződések semmissé nyilvánításáról, a magyar jogszabályok közvetlenül beavatkoznak a tőke szabad mozgásába.** Az ilyen intézkedések elriasztják a potenciális vásárlókat más tagállamokból, torzítják az ingatlanpiacot, és bizonytalanságot teremtenek a határokon átnyúló ügyletekben. Ezeket a korlátozásokat nem lehet az uniós jog által elismert korlátozott eltérések alapján igazolni, ezért a Szerződéssel összeegyeztethetetlennek kell tekinteni őket.

Nemzetközi vonatkozások

2025. október 13-án a Velencei Bizottság kiadott egy véleményt⁴ az Alaptörvény 15. módosításáról, jelezve, hogy figyelemmel kísérik a módosítás alkalmazásának hatásait. A vélemény kitért arra, hogy számos állam rendelkezik olyan törvényi szabályokkal, amelyek bizonyos körülmények között és meghatározott célok érdekében lehetővé teszik a helyi önkormányzatok számára az ingatlanvásárlás korlátozását. Az ilyen szabályok nyilvánvalóan számos közpolitikai kérdést vetnek fel, többek között azt, hogy miként lehet a legjobban biztosítani a helyi és a nemzeti érdekek kielégítő egyensúlyát. Emberi jogi kérdések merülhetnek fel akkor is, ha egy szabályozás diszkriminatív célú vagy diszkriminatív hatással járhat. A Velencei Bizottság megjegyzi, hogy a lakóhely szabad megválasztásának joga az Emberi Jogok Európai Egyezménye 4. jegyzőkönyvének 2. cikkében és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 12. cikkében van rögzítve. Az Emberi Jogok Európai Bírósága úgy döntött továbbá, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezménye 4. jegyzőkönyvének 2. cikke szerinti lakóhelyválasztás szabadságához való jog megsértésének minősül az, ha a tartózkodás időtartamával és a jövedelem típusával kapcsolatos törvényi követelményeknek való meg nem felelés miatt tagadják meg a letelepedés engedélyezését bizonyos területeken. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint minden ilyen intézkedésnek meg kell felelnie a jogszabályoknak, az említett bekezdésben szereplő egyik jogos célt kell szolgálnia, és méltányos egyensúlyt kell teremtenie a közérdek és az egyén jogai között.

⁴[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2025\)043-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2025)043-e)

2025. szeptember 29-én az ERRC (Európai Roma Jogok Központja) nyílt levélben az Európai Unióhoz fordult, a magyar hatóságokhoz intézett panaszában pedig elítélte a nemrég elfogadott törvényt, amely szerinte elősegíti a romák fokozottabb szegregációját és kirekesztését.³ A szervezet álláspontja szerint ez nem más, mint „rejtett apartheid”, szándékos lépés annak érdekében, hogy létrehozzák azt, amit a történelem során a fasizmus idején „cigánymentes zónáknak” neveztek. Az ERRC álláspontja, hogy „a helyi identitás védelméről szóló törvény és az azt követő számos önkormányzati rendelet megsérti az uniós szerződés faji diszkriminációt tiltó rendelkezéseit, valamint a faji egyenlőségi irányelvet a szolgáltatások nyújtása, így a lakhatásban való diszkrimináció tekintetében, ami sérti mind az elsődleges, mind a másodlagos uniós jogot.” Az ERRC levelében ezért felszólította az Európai Bizottságot, az Európai Parlamentet és az Európa Tanácsot, hogy ítéljék el Magyarország legújabb támadását az európai értékek ellen, és szorgalmazzák a törvény hatályon kívül helyezését. Az ERRC azzal érvelt, hogy a helyi identitásról szóló törvény és az azt követő önkormányzati rendeletek együttes hatása a kirekesztő gyakorlatok intézményesítése, mely megengedhetetlen.

Az itthoni jogorvoslati lehetőségek szükségessége

Mind a helyi identitásról szóló törvény, mind az annak alapján elfogadott önkormányzati rendeletek jogszabályoknak minősülnek, így a belföldi jogi felülvizsgálat lehetőségével korlátozottak. Általánosságban elmondható, hogy csak a közszereplők szűken meghatározott csoportja kérheti az Alkotmánybíróságtól a törvények vagy rendeletek Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, ezzel szemben az egyének csak alkotmányjogi panasz eljárás keretében fordulhatnak az Alkotmánybírósághoz, és csak akkor, ha bizonyítani tudják alapvető jogaik közvetlen és konkrét sérelmét.

Ami az önkormányzati rendeleteket illeti, azok jogszerűségét a regionális kormányhivatalok előtt is meg lehet támadni. Ezek a hivatalok „törvényességi figyelmeztetést” küldhetnek az önkormányzatnak, ha egy rendelet ellentétesnek bizonyul a magasabb szintű jogszabályokkal vagy az Alaptörvénnyel. Amennyiben az önkormányzat nem tesz eleget ennek a figyelmeztetésnek, a kormányhivatal kérheti a Kormánytól, hogy indítson felülvizsgálati eljárást az Alkotmánybíróságnál. A mai napig számos civil szervezet nyújtott be panaszt a helyi identitásrendeletekkel szemben az illetékes kormányhivatalokhoz. Míg ezek közül néhány panaszról már született döntés, számos eljárás még folyamatban van. Amint azonban fentebb említettük, a helyi identitásról szóló rendeleteket elfogadó önkormányzatok száma napról napra növekszik. A törvényességi felülvizsgálatok széttagolt és lassú jellege miatt a gyakorlatban nem nyújtanak hatékony védelmet a diszkriminatív önkormányzati szabályozások elterjedése ellen.

A fentiek miatt kérem, hogy a jelen panaszt kivizsgálni, és az ügyben a megfelelő lépéseket, intézkedéseket megtenni szíveskedjen.

Budapest, 2025. november 21.

Tisztelettel:

MÁSSÁG ALAPÍTVÁNY

1034 Budapest
Pacsirtamező u. 36. fszt. 2/a.
Adószám: 18051922-1-42

Hátrányos Helyzetű Családok
Országos Egyesülete
1466 Tímár Szabados u. 127.
Adószám: 18746783-1-15

³ Apartheid by stealth: ERRC condemns Hungarian law on the 'protection of local identity' as discriminatory - European Roma Rights Centre